

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. . DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3. STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

I. N. Stambulescu. — Discurs cu ocazia deschiderii anului judecătoresc.

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. I.* — Competință. — Invocarea pentru prima oară în Casație.

(Gheorghe Ion Savin cu Ion Vasile Savin).

Curtea de Apel din Iași, S. II. — Lucru judecat. — Judecător de Instrucție. — Ordonanță. — Cameră de acuzare. — Parte lezată.

(Neculai Negoită cu N. Harapu).

Tribunalul Ilfov S. II. com. — Cambie. — Mențiune „Valoarea în cont”. — Beneficiar. — Trăgător.

(Soc. An. Banca Națională Franceză cu Creditul Extern).

Bibliografie.

DESCHIDEREA NOULUI AN JUDECĂTORESC

Inalta Curte de Casație și Justiție a ținut Vineri 9 Ianuarie audieta solemnă obișnuită a Secțiunilor-Unite pentru deschiderea noului an judecătoresc.

Dăm aci cuvântarea D-lui Prim-Președinte Ion N. Stambulescu rostită cu această ocaziune.

INALȚI JUDECĂTORI,

DOMNULE DECAN,

Azi, o zi însemnată pentru noi, căci începem un nou an judecătoresc, și după cum se cuvine la o asemenea sărbătoare, ne-am adunat în complexul cel mare al Inaltei Curți, în secții-unite. Această circumstanță constituie pentru mine o plăcută ocazie, de a vă exprima cele mai cordiale urări de sănătate, și realizarea tuturor dorințelor legitime.

Sânt încredințat că aceste dorințe, ale unor oameni crescuți în cultul dreptului și al legalității, nu pot fi streine de așezarea unui cât mai desăvârșit progres în viața noastră profesională, închinând toate puterile noastre de muncă întru satisfacerea idealului de justiție, la care țara noastră năzuiește, ca unii ce ne dăm seama că servind justiția, servim cauza sfântă a ordinii morale, și deci, a civilizației, care fără o asemenea ordine, degenerază în anarhie.

În legătură cu aceste desiderate, și potrivit cerințelor legale, mă văd obligat să vă aduc la cu-

noștință rezultatul activității noastre pe timpul anului expirat, arătându-vă numărul afacerilor intrate și al celor rezolvate în acest decurs de timp, în comparație cu anul trecut.

Așa la secția I-a au intrat, până la 22 Decembrie 1930, 2896 afaceri și s'au rezolvat 2621, pe când în anul 1929 au intrat 2788 și s'au rezolvat 2842; la secția II-a au intrat 8022 afaceri și s'au rezolvat 6693 penale și 675 civile, în total deci 7368, pe când în anul 1929 au intrat 8519 și s'au rezolvat 8988; în fine la secția III-a au intrat 2300 afaceri și s'au rezolvat 1813, pe când în anul 1929 au intrat 2448 și s'au rezolvat 1792 afaceri, fără a mai vorbi de afacerile disciplinare ce se înmulțesc și alte lucrări ale Inaltei Curți.

După cum vedeți datele statistice ne dovedesc, că în anul 1930 situația e aproape staționară din punctul de vedere al numărului afacerilor intrate și eșite, adică socotit pe toate secțiile, nu s'a înregistrat în mijlocie vre-o înmulțire a afacerilor, afară de secția I-a, care are și anul acesta un plus de peste 100 afaceri intrate, în comparație cu anul 1929.

În total deci examinată situația, rezultă că dacă numărul afacerilor a încetat de a crește, fenomen observat în anii precedenți, totuși se menține foarte ridicat, adică: 13.218 afaceri față de 13.755 în 1929. Acest rezultat indică rezolvarea a câte 60 afaceri pe zi, pentru toate secțiile Inaltei Curți, dacă socotim conform realității, că zilele utile de judecată din cursul unui an se reduc la 210, din cauza vacanțelor mari și mici, a Duminicilor și sărbătorilor legale.

Socotit pe secții avem: la secția I-a peste 12 afaceri soluționate pe zi, la secția II-a 36, iar la secția III-a 9.

Aceste rezultate foarte impunătoare dau dovada unei activități neobosite, activitate demnă de toate elogiile, cece implică un devotament fără margine față de instituția noastră; dar denotă o foarte grea sarcină ce ați avut de purtat, care nu poate trece neobservată și necercetată.

Remediile propuse față de o așa grea stare de lucruri, le cunoașteți cu toții.

Le-am arătat și noi, în cursul anilor 1923 și 1924, prin articole publicate în revista „Dreptul“.

Le-a indicat de asemenea și regretatul fost Prim-Președinte și Inalt Regent George Buzdugan, în cuvântarea sa, de deschiderea anului judecătoresc 1925.

Vom reveni asupra acestor remedii, numai în scurte cuvinte, spre a reaminti, că trebuiesc luate măsuri și aduse modificări legii noastre organice, spre a ajunge la ușurarea Inaltei Curți de un așa împovăraător număr de afaceri.

Este ușor de înțeles că nu se poate cere celei mai înalte instanțe judecătorești, care are menirea de a stabili jurisprudențe, în chestiile de drept ce i se supun; și încă jurisprudențe cu caracter obligator pentru instanțele de fond, pe punțele rezolvate, adică să discute și să soluționeze, în grabă, zeci de afaceri pe zi.

Una din greutățile de căpetenie ce Inalta Curte întâmpină în deslegarea chestiilor de drept, este după cum s'a mai arătat, numărul prea mare al motivelor de casare în foarte multe afaceri; motive care într'un anume proces au ajuns la țifra de 37; motive care deseori sânt întemeiate pe fapte numai; fapte apreciate suveran de instanțele de fond, deci nestuseptibile de a duce la vre-un rezultat.

Dar se pierde un timp foarte prețios cu discuția în fața Inaltei Curți, a unor asemenea motive, fără a mai ține seamă de lungimea deciziilor, și prin urmare de munca și de pierderea de timp a grefei, datoare a reproduce în decizie asemenea motive și apoi argumentele pentru care ele sânt regulat respinse.

Pe de altă parte, se invoacă deseori motive de drept, în chestii discutate de multe ori, și juridic, și în mod constant rezolvate de Inalta Curte, totuș se continuă a se prezenta asemenea motive, fără chiar să existe vre-o intenție serioasă de a cere revenirea asupra soluției dată.

Toate aceste inconveniente vin după părerea generală de acolo, că numărul avocaților în drept a pleda în fața Inaltei Curți, deci și a redacta motivele de casare, este enorm. Cea mai mare parte din acești avocați pledează, în mod obicinuit, la instanțele de fond, deci avocați nespecializați pentru acest fel de lucrare.

În Franța avocații care pot pleda la Inalta Curte sânt, pe temeiul legii, în număr de 60, după cum ne arată Ernest Faze în lucrarea sa despre Curtea de Casație, prin urmare avocați specializați în a formula și susține motivele de casare.

Prin acest sistem lucrarea Inaltei Curți este cu mult înlesnită, și timpul 'i este economisit; puncte relevate și constatate și de fostul Inalt Regent Buzdugan.

În fine s'a mai preconizat reînființarea secției rechetelor, care a existat și la noi, dar a fost desființată, după cum desființată a fost și în Franța la un moment.

Acolo însă, cu toate criticile ce'i se aduc, a fost repede reînființată, căci imediat s'a constatat că secția civilă, era așa de aglomerată, că era în imposibilitate a funcționa, din cauza recursurilor inadmisibile, adică motivate în fapt mai rar, dar motivate mai des pe chestii de drept ce nu puteau suporta un examen serios.

Camera sau secția rechetelor, are tocmai menirea a înlătura dela început asemenea recursuri, care îngreunează soluțiile, fără a chema la acest triaj cel face, pe cel ce a obținut câștig de cauză la instanța de fond, oeeace are avantajul a nu străgăni pe intimat și a scurta desbaterile căci numai recurentul se presintă și discută. Grație camerei rechetelor, în Franța, pentru o populație de 37 milioane locuitori, plus coloniile, în anul 1912 ne arată tot Faze, secția civilă avușese de soluționat 330 de afaceri, iar la noi cam la aceeași epocă, pentru o populație de 7 milioane, Inalta Curte a soluționat peste 700 de procese la secția I-a.

Trecând acum la altă ordine de idei, și tot în îndeplinirea obligațiilor legale, voi reaminti că în cursul anului expirat Inalta Curte a avut ocazia a rezolva o serie de chestiuni importante, din punctul de vedere al problemelor de drept ce se puneau, dintre care unele în secții-unite, altele în secția de divergență numai; dintre care voi reaminti numai pe cele ce presintă o deosebită importanță. Așa Inalta Curte a soluționat în secții-unite, prin decizia No. 6/1930, chestiunea constituționalității legii din 15 Iunie 1929, ridicată prin acțiunea în contencios, intentată pentru anularea deciziei Ministerului de Agricultură, prin care reclamantul fusese suspendat din calitatea de președinte al comunității de avere a fostului regiment român din Banat, regiment grănițaresc.

Se susținea că amestecul Statului în administrarea fondului grănițaresc compus din păduri, adică o avere particulară, aduce atingere dreptului de proprietate, și violează articolul 17, precum și că acea lege tranșează procesul pendinte, și violează articolele 12 și 40 din Constituție.

Inalta Curte a decis că legea era perfect constituțională, căci potrivit legii ungare din 8 Iunie 1871, cu ocazia desființării regimentelor grănițaresti, pentru răscumpărarea dreptului de servitute ce aveau asupra a întinse suprafețe de pădure, proprietate a coroanei, li s'au recunoscut, în plină proprietate, jumătate din acele păduri, cu anumite condiții și cu dreptul de supraveghere și controlul Statului, după cum rezultă din articolele 8, 9, 12, 14, 16 și 28 din statutele din 1879, aprobate de Ministerul de Interne Ungar.

Control exercitat de comisarul guvernului îndreptățit a lua cunoștință de administrația averii, de conducerea afacerilor, manipularea casei, nici o adunare a comunității neputându-se ține fără prezența comisarului, și cu drept de acțiune disciplinară contra președintelui și funcționarilor, exer-

citată de Minister, și de comisarul guvernului, etc., etc.

Că de aci rezultă motivarea Inaltei Curți, că această comunitate avea un caracter nu numai privat, dar și public, înființată de Stat, în scop d'a veni în ajutorul populației cu anume obligații impuse; deci era o asociație de interes mixt, public și privat.

Că, tot așa a fost privită comunitatea și de Statul Român, care prin articolul 14 legea din 1924 și articolul 64 din statutele comunității din 1925, și rezervă dreptul de control, prin comisarul numit de Ministerul Agriculturii, asupra administrației.

Că, deci, legea din 15 Iunie 1929, atacată, nu are de obiect, de cât a preciza și explica dreptul de supraveghere și control, după cum exista încă dela 1879; deci nu violează nici un drept preexistent, când Ministerul a suspendat, pentru motive de grave abuzuri pe președinte, până la întrunirea comunității.

O altă chestie de constituționalitate a avut de examinat Inalta Curte, relativ la articolele 7, 25 și 105 din legea pentru Creditul Funciar Rural din 20 August 1929.

Inalta Curte constată că Prima Societate de Credit Funciar Rural din București a avut de la 1873, pe baza legii și statutele sale constitutive, dreptul de a face împrumuturi ipotecare, de a emite scrisuri funciare iar prin legea din 27 Iunie 1923 dreptul de a face și alte operațiuni enumerate în articolul 2 al legii ca: finanțarea și efectuarea lucrărilor tehnice privitoare la industriile agricole, operațiunile de întreprindere, efectuarea de operațiuni de bancă, etc., etc.

Că, aceste drepturi i fusese conferite, în vederea scopului ce îndeplinesc, cum și în schimbul renunțării sale la privilegiul exclusivității constituirei de societăți ipotecare până la 1933, drepturi rezervate societății prin legile de la 1875, 1888 și 1923.

Că, din moment ce asemenea atribute au fost rezervate Societății, prin legea de la 1923, ele erau juridicește intrate în patrimoniul ei, din care a și tras foloase; așa că, aceste drepturi, nu i pot fi ridicate pur și simplu printr'o lege ulterioară, căci prin această dispoziție se atingeau drepturi câștigate și garantate de articolul 17 din constituție.

Că, articolul 105 din noua lege, obligând Societatea Creditului Rural, de a modifica statutele sale în termen de 6 luni, i răpea dreptul de a mai face operațiunile conferite prin articolul 2 al legii din 1923, când un schimb de renunțări, între Stat și Societate a avut loc pe baza consimțământului lor.

Că, una din părți nu putea să calce aceste legături contractuale, și să atingă drepturi câștigate.

Că, garanția constituțională din articolul 17 cuprinde nu numai proprietatea corporală, dar și proprietatea incorporală, cum reiese din lucrările pre-

paratorii ale Constituantei, și din faptul că s'a adăos cuvintele: proprietatea de orice natură e garantată.

Că, în fine, și articolul 25 din legea de la 1929 calcă acest principiu, căci legea veche prevedea garanția solidară a tuturilor proprietarilor ipotecari, iar acest articol prevede numai garanția până la suma acordată pe fiecare imobil, că astfel titlurile emise nu mai aveau o asigurare suficientă, cece putea atinge grav valoarea lor, dupăcum dispoziția din art. 105 amenința însăși personalitatea Societății Creditului Rural.

Că, așa fiind, textele cercetate sânt neconstituționale.

Tot o chestie de constituționalitate a avut de examinat Inalta Curte, în afacerea Gazului Metan, adică a legii din 3 Septembrie 1930, legea înființării monopolului de gaz metan, în special articolele 6 și 24, chestie soluționată prin decizia No. 5/1930.

Inalta Curte după ce pune principiul nediscutabil, că nici un text de lege, și nici un principiu de drept, nu interzice legiuitorului să fixeze un nou mod de valorificare al bogățiilor Statului, adăogă apoi că totuși el era obligat să respecte personalitatea juridică a Societății existente, și să procedă pe cale legală la expropriere de credința util.

Că, însă, articolul 6 prevăzând că Societatea gazului metan e obligată, în termen de una lună, să predea tot avutul său, ce l deținea pe baza unui contract de asociație cu Statul, fără ca mai înainte să procedeze, prin justiție, la expropriere, și cu prealabilă plată, a avutului Societății, conform textului formal al articolului 17 din Constituție; că, numai cu călcarea acestor principii de drept, s'a modificat starea legală a acestei persoane juridice, care pe baza contractului de asociație, avea un drept câștigat, întărit prin legea de constituire a acestei asociații.

În fine, o ultimă chestie de constituționalitate a fost rezolvată de Inalta Curte în secții-unite: anume dacă un regulament sau instrucțiunile date în aplicarea unei legi, prevăzute fiind că acest regulament sau aceste instrucțiuni au putere de lege, pot fi atacate ca neconstituționale.

Inalta Curte a decis că o așa chestie nu e de atributul ei a fi rezolvată; căci după însăși dispozițiile legii în chestie, era vorba de legea perceperii impozitelor, care prin articolul 152 hotărăște că deși instrucțiunile date au putere de lege, însă aceasta numai în măsura în care lămurește un punct neprevăzut, dar nu și cu dreptul de a o contrazice; așa că asemenea regulamente sau instrucțiuni, pot fi examinate de orice instanță judecătorească, fiind vorba de legalitatea acestor măsuri, iar nu de constituționalitatea lor.

Tot în secții-unite a avut Inalta Curte a rezolva o chestie adusă de Parchetul Inaltei Curți pe temeiul articolului 2 din legea organizării judecătorești, în materie fiscală, în care deciziile date de Curtea de Apel din Iași și Craiova se contraziceau.

Aşa articolul 68 al. 2 al legii pentru reforma agrară din vechiul regat, dispune că debitele stabilite de Casa Centrală a Improprietărilor, în sarcina celor ce folosesc terenurile expropriate, dar nedate improprietărilor, sânt definitive şi executorii, fără îndeplinirea vre-unei alte formalităţi.

Inalta Curte, a decis că, legea nu distinge între săteni dacă sânt sau nu constituiţi în obşte, căci în acelaş articol 68 prevede şi cazul arendării de terenuri către săteni personal, şi ca consecinţă arendaşii acestor terenuri, dacă fac vre-o contestaţie la urmărire, sânt datori a consemna suma cerută, conform art. 34 al. 1.

În fine, în secţia de divergenţă, Inalta Curte, secţia III-a, a decis că, certificatele de naţionalitate liberate de Ministerul de Interne, constituiesc acte administrative de autoritate, şi ca atare supuse controlului justiţiei, iar nu acte de guvernământ, necensurabile de puterea judecătorească.

Principiul de drept pe temeiul căruia s'a dat această soluţie, e că dacă legea contenciosului administrativ enumeră printre actele de guvernământ executarea şi interpretarea tratatelor şi convenţiunilor diplomatice cu Statele străine, aceasta s'a admis în scop de a nu da loc la dificultăţi şi neajunsuri cu guvernele străine, prin interpretarea de către justiţia naţională a acestor raporturi; justiţia naţională neavând căderea şi posibilitatea de a impune Statelor contractante anume mod de interpretare al acestor convenţiuni, ca norme de drept internaţional.

Că, însă liberarea sau anularea unor certificate doveditoare de cetăţenia unei persoane, nu implică un act de guvernământ, ci un act administrativ prin care se dă interpretarea legii noastre naţionale, care prevede cine are sau nu calitatea de cetăţean român, sau care autoritate e în drept a libera valabil asemenea certificate.

Că, dacă legea naţională reproduce unele dispoziţii din tratatele internaţionale, interpretarea legii naţionale nu poate fi socotită ca un act de guvernământ, fiind vorba de interpretarea şi executarea unei legi naţionale între naţionali preţinşi şi dată de o autoritate administrativă, deci un act administrativ de autoritate.

Termin amintind că Inalta Curte a avut durerea a pierde în decursul anului trecut, pe trei din foştii noştri colegi, pe Corneliu Manolescu-Râmniceanu, Prim-Preşedinte onorar, şi pe Preşedinţii onorari: Constantin Marinescu şi Dimitrie Tăzlăuanu, a căroră personalitate, 'mi fac o pioasă datorie a o evoca înaintea Domniilor Voastre, încredinţat că amintirea acestor distinşi colegi va rămâne neştearsă în inimile noastre.

Declar deschis anul judecătorec 1931.

JURISPRUDENŢA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. I-a

Audienţa dela 25 Iunie 1930

Preşedinţia D-lui Er. Mandicenschî, consilier

Gheorghe Ion Savin cu Ion Vasile Savin şi alţii

COMPETINŢĂ.—INVOCAREA EI PENTRU PRIMA OARĂ LA CURTEA DE CASAŢIE. — DETERMINAREA VALOREI OBIECTULUI UNEI ACŢIUNI. — ATRIBUT SUVERAN AL INSTANŢEI DE FOND. — ART. 34 DIN LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOL DIN 1928; ART. 59 DIN LEGEA ACCELERĂRII.

Determinarea valorii obiectului unui proces necesitând o verificare a elementelor de fapt, de atribuitul suveran al instanţelor de fond, urmează că chestiunea competenţei instanţei care a judecat, din punct de vedere al valorii litigiului, nu poate fi invocată pentru prima oară înaintea Curţii de Casaţie şi prin urmare nici dovezile înfăţişate în acest scop direct înaintea Inaltei Curţi, nu pot fi ţinute în seamă.

No. 1603. — Respins recursul făcut de către Gheorghe Ion Savin contra sentinţei cu No. 262 din din 2 Iulie 1929 a Tribunalului Roman, în proces cu Ion Vasile Savin şi Maria Manolache Rusescu.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Gheorghe Ion Savin contra sentinţei No. 262 din 2 Iulie 1929 a Tribunalului Roman;

Având în vedere că, din această sentinţă se constată că intimaţii Ion Vasile Savin şi Maria Manolache Russu, în calitate de tutoare legală a minorilor săi fii, au intentat contra recurentului la judecătoria Bira, judeţul Roman, acţiune pentru împărţirea averii rămase pe urma defuncţilor Ilinca şi Ion Savin, bunicii lor. Prin acţiune se fixează la 3.000 lei valoarea litigiului. Judecătoria, pe temeiul probelor administrate de ambele părţi litigante, admite acţiunea, constatând cu această ocazie că masa succesorală se compune din două hectare, 72 arii pământ fără construcţiuni;

Recurentul făcând apel la Tribunalul Roman, această instanţă, în lipsa lui, îl respinge apelul prin sentinţa atacată cu recurs, ca nemotivat;

Având în vedere că, prin concluziunile sale orale, recurentul renunţând la celelalte motive, şi-a susţinut numai motivul de casare, ce a formulat prin cerere suplimentară, motiv de casare astfel formulat:

„Exces de putere şi violarea art. 34 din legea „de organizare a judecătoriilor de ocoale, al. 3, din „4 August 1925“.

Având în vedere că, prin acest motiv, recurentul invoacă excesul de putere şi violarea art. 34 din legea pentru judecătoriile de ocoale în redactarea legii din 4 August 1921 din aceia că judecătorul de ocol n'ar fi fost competente să judece afacerea

intrucât valoarea litigiului ar fi de 54.600 lei, după cum rezultă dintr'un certificat al Primăriei Stănița, depus pentru prima oară acestei Inalte Curți; că, acest incident de incompetență n'a fost învoicat de recurent înaintea instanțelor de fond;

Considerând că, potrivit art. 34 din legea jud. de ocoale combinat cu art. 59 din legea pentru accelerarea judecăților, judecătorul de ocol este competent să judece în primă instanță acțiunile pentru eşirea din indiviziune succesorală atunci când din masa succesorală fac parte și imobile până la valoarea de 50.000 lei inclusiv;

Că, potrivit art. 35 din legea jud. de ocoale, valoarea obiectului acțiunii se va determina prin cererea reclamantului;

Că, în speță, reclamantii determinând valoarea acțiunii lor la suma de 3000 lei această valoare n'a fost contestată de recurent înaintea instanțelor de fond și a rămas dobândită cauzei;

Considerând că, de oarece determinarea valorii obiectului unei acțiuni implică o verificare a elementelor de fapt, de atributul suveran al instanțelor de fond, chestiunea competenței din punct de vedere al valorii nu poate fi invocată pentru prima oară înaintea Curții de Casație, astfel că și dovezile înfățișate direct înaintea acestei instanțe nu pot fi ținute în seamă;

Că, în consecință recursul urmează a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI S. II-a

Audiența de la 5 Iunie 1930

Președinția D-lui A. T. Bercea, consilier

Neculai Negoită cu N. Harapu

AUTORITATE DE LUCRU JUDECAT. — JUDECĂTOR DE INSTRUCȚIE. — ORDONANȚĂ. — CAMERA DE PUNERE SUB ACUZARE. — DECIZIUNE. — SURVENIRE DE MIJLOACE NOI DE PROBAȚIUNE. — DACĂ AFACEREA POATE FI RELUATĂ. — ART. 129, 224 ȘI 241 PR. PENALĂ.

AUTORITATE DE LUCRU JUDECAT. — ORDONANȚĂ ȘI DECIZIE DE NEURMĂRIRE. — MIJLOACE NOI DE PROBAȚIUNE. — REDESCHIDERE ACTIUNEI PUBLICE. — UNDE TREBUE CERUTĂ. — ART. 129, 224 ȘI 241 PR. PENALĂ.

1° Ordonanțele judecătorului de instrucție și deciziunile Camerei de punere sub acuzare rămase definitive, prin cari se motivează în fapt că nu e loc la urmărire pentru lipsă de indicii suficiente, fac autoritate de lucru judecat, în sensul că constituiesc un impediment prohibitiv la o nouă urmărire penală pentru același fapt, afară numai când, în urma ordonanței sau deciziunii de neurmărire, ar surveni noi indicii sau mijloace de probațiune, necunoscute în momentul dărei ordonanței sau deciziunii și care ar fi de natură să le modifice, în care ipoteză afacerea poate fi reluată.

2° În caz când, în urma ordonanței sau deciziunii de neurmărire, survin noi indicii sau mijloace de probațiune, atât Ministerul Public cât și partea lezată nu au dreptul de a purta acțiunea publică și cea privată direct înaintea instanței de fond, ci pot cere numai reluarea sau redeschiderea acțiunii publice și a instrucțiunii la aceiași instanță care a dat ordonanța de neurmărire.

No. — Admis apelul făcut de Neculai Negoită în proces cu N. Harapu.

Curtea,

Având în vedere că, înaintea Curței, apelantul Neculai Negoită, singurul care s'a prezentat, a susținut prin avocatul său în prim loc, că faptul penal ce i se impută este amnistiat, intrucât s'a petrecut în Decembrie 1917, iar în cea ce privește despăgubirile civile acordate reclamantului N. Harapu cât și anularea actului de vindere - cumpărare, ele numai pot forma obiect de discuțiune înaintea instanței, existând autoritate de lucru judecat, trasă din ordonanțele de neurmărire a judecătorului de instrucție Bacău cab. I-u, cât și din decizia de neurmărire a Camerei de punere sub acuzare a Curței de apel Iași No. 180/924.

Având în vedere că, sub raportul represiv, se constată din lucrările dosarului, că în adevăr faptul pus în sarcina apelantului N. Negoită, s'a comis în Decembrie 1917 și că, prin urmare, în conformitate cu art. 3 din legea de amnistie în vigoare, el este amnistiat.

Având în vedere că, în ce privește autoritatea lucrului judecat, relativă la despăgubirile civile, se constată, după cum s'a expus, că faptul de falș și complicitate ce se discută a făcut obiectul a trei serii de instrucțiuni urmate la cabinetul I-u de Instrucție Bacău, terminate prin trei ordonanțe de neurmărire pentru lipsă de indicii suficiente de culpabilitate, că cea de a treia ordonanță No. 42 din 15 Octombrie 1924, a fost confirmată de Camera de punere sub acuzare de pe lângă această Curte prin decizia No. 180 din 22 Noembrie 1924 și că, în urmă, reclamantul Neculai Harapu a formulat direct înaintea Tribunalului Bacău atât acțiunea publică, cât și cea privată derivând din faptul ce a făcut obiectul organelor de instrucțiune.

Având în vedere că ordonanțele Judecătorului de instrucție și deciziunile Camerei de punere sub acuzare rămase definitive, prin care se motivează în fapt că nu e loc de urmărire, pentru lipsă de indicii suficiente, ca în speță, fac autoritate de lucru judecat în sensul că constituiesc un impediment prohibitiv la o nouă urmărire penală pentru același fapt, — urmărire care s'ar baza pe aceleași mijloace de dovadă avute în vedere de instanțele de instrucțiune, chiar și în ipoteza când s'ar da faptului material instruit, o altă calificare juridică, intrucât instrucția era datoare a'l examina sub toate calificările posibile.

Că, în conformitate cu dispozițiile art. 241 pr. pen. care e aplicabil în orice materie penală, acest efect

al autorității lucrului judecat cedează numai în cazul când în urma ordonanței sau deciziei de neurmărire ar surveni noi indicii sau mijloace de probațiune, necunoscute în momentul dărei ordonanței sau deciziei și care ar fi de natură să le modifice, în atare ipoteză afacerea putând fi reluată.

Că însă, Ministerul Public sau partea lezată nu au dreptul de a purta acțiunea publică și cea privată direct înaintea instanței de fond, pentru survenire de noi dovezi, ci reluarea sau redeschiderea acțiunii publice și a instrucțiunii urmează a se face la aceiași instanță care a dat ordonanța de neurmărire.

Aceasta pentru rațiunea că, spre deosebire de ordonanțele de urmărire rămase definitive, care deseizează complet instanța de instrucțiune, cele de neurmărire nu operează această deseizare, căci ele fiind relativ revocabile, acțiunea publică pornită în instrucțiune nu este închisă în mod definitiv, ci numai suspendată, până la noi dovezi, astfel că redeschiderea ei urmează a fi făcută la instanța de instrucțiune deja sesizată.

Având în vedere că, în speță, reclamantul Neculai Harapu în urma ordonanțelor și a deciziei definitive de neurmărire, a sesizat direct instanța penală de fond cu acțiunea publică și cea privată pentru aceiași infracțiune care a făcut obiectul instrucțiunii.

Ca față cu cele expuse, reiese că acest mod de a purta acțiunea este inadmisibil, și în consecință urmează a se admite apelul și a se respinge acțiunea privată ca inadmisibilă, cea penală fiind stinsă pentru apelanții Despina Negoită și N. Negoită prin amnistie, iar pentru Marin Sibîșteanu prin deces.

Pentru aceste motive, redactate de Dl. Consilier A. Bercea, în unire cu concluziunile Dlui Procuror, admite apelul.

Semnați: A. I. Bercea M. Haralamb, E. Dragomir.

TRIBUNALUL ILFOV S. II COMERCIALA

Audiența de la 11 Octombrie 1930

Președînța D-lui Eugen Enescu, judecător

Soc. Anonimă Banca Națională Franceză pentru comerțul exterior cu Soc. Anonimă Creditul Extern.

CAMBIE. — TRATĂ. — ACCEPTAREA EI LA ALTĂ SCADENTĂ DE CÂT CEA DEFIPTĂ DE TRĂGĂTOR. — VALABILITATEA ACCEPTULUI — ART. 283 ȘI 283 COD. COM. ART. 1022 C. CIVIL.

CAMBIE. — TRATĂ. — MODIFICAREA SCADENȚEI DIN TRATĂ DE CĂTRE ACCEPTANT. — DACĂ ANULEAZĂ ACEASTĂ SCADENTĂ ART. 283 ȘI 283 COD. COM.

CAMBIE. — TRATĂ. — ACCEPTAREA CONDIȚIONALĂ SAU LIMITATĂ A TRASULUI. — DACĂ CONSTITUE O NOUĂ OFERTĂ FAȚĂ DE BENEFICIAR. — ART. 38, 39, ȘI 290 COD. COM.

CAMBIE. — MENȚIUNEA „VALOAREA ÎN CONT”. — DEOSEBIREA DE MENȚIUNEA „PENTRU ÎNCASARE”. — ART. 280 ȘI 370 COD. COM.

1. Acceptarea plății de către tras, la un alt termen decât cel defipt de trăgător, nu constituie o acceptare condițională, de oare ce obligația de a plăti nu e subordonată vre unui eveniment viitor și incert, ci constituie o acceptare cu termen care este perfect valabilă întru cât potrivit art. 1022 c. civil, termenul nu

împiedică obligația de a lua naștere ci amână numai executarea ei.

2. Din faptul că scadența fixată de trăgător n'a fost acceptată de tras, nu se poate deduce că această scadență a căzut și că numai poate produce nici un efect, din contră ea continuă și produce efecte și obligă pe toți debitorii cambiali, fie anteriori fie posteriori acceptului cu excepțiunea trasului, care potrivit art. 288 c. com nu pote fi ținut de cât în limitele acceptului său, adică la data stipulată de el în accept.

3. Dispozițiunile art. 39 cod. com. potrivit cărora acceptarea condițională sau limitată se consideră ca un refuz al primei propuneri și formează o nouă propunere, reglementează numai raporturile dintre ofertă și acceptare când e vorba de un contract sinalagmatic, iar nu când e vorba de un contract unilateral cum e obligația de a plăti pe care și-o ia trasul, în care caz sunt aplicabile dispozițiunile art. 38 c. com. după care în contractele unilaterale propunerea e obligatorie îndată ce ajunge la cunoștiința părții căreia îi e făcută.

4. Mențiunea „valoarea în cont” nu poate fi considerată ca echivalentă cu menținerea „pentru încasare” care potrivit art. 280 c. com. nu transmite proprietatea cambiei, ci înseamnă că beneficiarul a primit cambia în plină proprietate cu obligațiunea numai de a trece suma încasată în contul trăgătorului.

No. 4354. — Admisă acțiunea intentată de către Societatea Anonimă Banca Națională Franceză pentru Comerțul Exterior în proces cu Societatea anonimă Creditul Extern.

Tribunalul,

Asupra acțiunii cambiale intentată cu petiția înreg. la No. 30.116/1930 de către Societatea Anonimă Banca Națională Franceză pentru Comerțul Exterior cu sediul în Paris și cu domiciliul ales la D-l avocat Jean Marcovici din București, Piața Rosetti No. 1, etaj, în contra Creditului Extern, Soc. Anonimă din București, prin reprezentanții săi legali, cu sediul în București, str. C. A. Rosetti No. 37, prin care cere ca pe temiul tratei ce o prezintă în original, să fie obligat să plătească suma de fr. 35.700.

Având în vedere actele și lucrările dela dosar, cum și susținerile orale ale imprecinaților, consemnate în concluziuni și întâmpinare.

Având în vedere că, din toate acestea se constată în fapt următoarele: Societatea Armer a emis o trată în ordinul Gentil et Co., contra părătei Creditul Extern cu scadența la finele lui Iunie. Beneficiara o prezintă trasului parăt spre acceptare. Acesta acceptă modificând scadența dela sfârșitul lui Iunie la sfârșitul lui Iulie făcând cunoscut Societății Armer emitentă, această modificare. Emi-

tenta nu consimte însă la modificare. Șterge termenul din accept și face cunoscut prin scris.

Trata e trecută prin gir cu clauza „Valoarea în cont“ beneficiarei“ „Banca Națională Franceză pentru Comerțul Exterior“ reclamanta de azi care o prezintă părâtei, la plata sfârșitul luni Iulie, adică la termenul acceptat de ea.

Având în vedere că părâta s'a opus la plată susținând în primul rând că înscrisul prezentat de reclamantă fiind o trată acceptată cu altă scadență decât cea indicată de trăgător, trebuie să fie considerat ca o trată acceptată condițional și deci lipsită de efectele cambiale.

Având în vedere că, din examinarea tratei se vede într'adevăr că trăgătorul a cerut trasului să accepte plata la sfârșitul lui Iunie dar trasul a acceptat-o la sfârșitul lui Iulie.

Că așa fiind, urmează a se examina pe deoparte dacă o astfel de acceptare constituie o acceptare condiționată sau una cu termen și în al doilea rând dacă acceptarea cu termen e valabilă.

Considerând că, pentru ca să fie vorba de o acceptare condiționată, ar trebui să rezulte din cuprinsul ei că obligația de a plăti e subordonată realizării unui eveniment viitor și incert.

Că, din cercetarea acceptului se vede că acceptantul s'a obligat să plătească la sfârșitul lui Iulie ceea ce înseamnă că el s'a obligat ferm, adică fără posibilitate de revenire și fără posibilitate să fie liberat prin realizarea sau nerealizarea vre-unui eveniment viitor, așa fiind e suficient să se fi scurs timpul până la sfârșitul lui Iulie pentru ca el să fie îndatorat să plătească.

Că, în asemenea împrejurări nu poate fi vorba de o acceptare condiționată, ci de una cu termen.

Considerând că, odată stabilit că acceptarea e cu termen, urmează a se vedea dacă ea este valabilă.

Având în vedere că, potrivit art. 1022 c. civ., termenul nu împiedică obligația să ia naștere, ci amână numai executarea ei spre deosebire de condițiunea care e un obstacol la nașterea chiar a obligației (art. 1017 c. civ.).

Că, deci, obligația trasului de a plăti (acceptarea) a luat naștere din momentul când a fost stipulată și sosirea scadenței a făcut-o și exigibilă.

Considerând că, părâta a pretins că acceptul e nul pentru că termenul constituie o restricțiune care conform art. 288 c. com., are a fi privită ca un refuz de acceptare.

Având în vedere că, art. 288 c. com., spune într'adevăr, că dacă trasul adaugă în cambie și alte restricțiuni decât cea relativă la sumă, cambia se privește ca neacceptată și posesorul poate să exercite recursul în garanție contra giranților și contra trăgătorului.

Că, această dispoziție trebuie interpretată însă în sensul că în timp ce acceptarea restrânsă la o sumă mai mică decât cea însemnată în cambie e

valabilă și obligatorie pentru posesor, acceptarea cu alte restricțiuni, cum e cea cu termen, e valabilă dar neobligatorie pentru el, adică el personal poate primi o asemenea acceptare în care caz așteaptă până la scadență și atunci îndreaptă contra trasului sau poate să o refuze și în cazul acesta nu mai așteaptă ziua fixată de tras pentru plată ci se îndreaptă la scadența din cambie contra celorlalți coobligați.

Având în vedere că, dacă această soluție se întemeiază pe prima parte a alineatului 2 al art. 288, ea rezultă și mai categoric din a doua parte a citatului alineat care spune că în orice caz acceptantul rămâne îndatorat conform regulilor relative la cambie în limitele acceptului său, ceea ce înseamnă că în limitele acestui accept, adică la scadența indicată de el, are să fie considerat debitor alături de ceilalți.

Că, întrucât sprijinit pe acest text s'a decis că e valabil chiar acceptul supus unei condițiuni suspensive (a se vedea Ef. Antonescu c. com. adnotat vol. III), obiecțiunea rămâne nefondată și urmează a fi respinsă.

Având în vedere că părâta a mai susținut că, deoarece scadența propusă de emitent nu a fost acceptată de posesorul tratei, aceasta e lipsită de scadență și conform art. 270, 273 c. com., e lipsită de efectele cambiale.

Considerând că, deși e adevărat în fapt, că scadența fixată de trăgător n'a fost acceptată de tras, de aici nu se poate deduce că această scadență a căzut, că nu mai poate produce nici un efect, din contră ea continuă să producă efecte, obligă pe toți debitorii cambiali, fie anteriori fie posteriori acceptului, cu excepția trasului care nu e ținut după cum s'a arătat mai sus decât în limitele acceptului său — adică la data stipulată de el în accept (art. 288 c. com.).

Că, nici scadența propusă de părât în acceptul lui nu e lipsită de efecte — nu e nulă —, aceasta rezultă din cuprinsul art. 290 al. ultim c. com., care spune că acceptantul e de asemeni îndatorat conform regulilor relative la cambii către trăgător; de îndată ce a declarat că acceptă.

Că, așa fiind, nu se poate zice că trata e lipsită de scadență când are două scadențe — ceea ce face ca și cea de a doua obiecțiune să fie lipsită de temei.

Având în vedere că, s'a mai susținut că deoarece acceptarea n'a fost primită așa cum a fost dată, conform art. 39 c. com., n'a luat ființă.

Având în vedere că, în fapt, se constată că, emitentul a comunicat trasului că nu primește modificarea de scadență a tratei și ca o întărire și mai mare a refuzului lui a șters cu propria lui mână din accept cuvintele: „pentru finele lunii Iulie“, scrise de tras.

Că, e de văzut dacă actul trasului constituie o propunere și dacă ea trebuia să fie primită în mod expres de emitent pentru ca să fie valabilă.

Considerând că, dacă e adevărat că art. 39 c. com., vorbind de convențiile încheiate prin corespondență sau altfel între persoane depărtate, spune că acceptarea condiționată sau limitată se consideră ca un refuz al primei propunerii și formează o nouă propunere, e tot atât de adevărat că art. 39 reglementează raporturile dintre ofertă și acceptare când e vorba de un contract sinalagmatic iar nu când e vorba de un contract unilateral cum e obligația de a plăti pe care și-o ia trasul.

Că, într'un asemenea caz, e aplicabil art. 38 c. com., după care în contractele unilaterale propunerea e obligatorie îndată ce ajunge la cunoștința părții căreia îi e făcută.

Că, în contra acestui rezultat nu se poate obiecta că, deoarece emitentul a refuzat scadența propusă — a deslegat pe tras de obligația de a plăti fiindcă refuzând scadența n'a refuzat acceptul și fiindcă în discuție nu e azi raportul dintre ei și tras, ci dintre tras și beneficiar, față de care după cum spune art. 290 c. com., de asemenea s'a obligat direct prin accept.

Că, de vreme ce beneficiarul nu a reacționat în nici un chip contra acceptului mai înainte, și de vreme ce el azi cere plata — se vede că el a acceptat propunerea care fiind o declarație unilaterală de voință — poate fi acceptată ori când.

Că, dacă s'ar îngădui trasului azi să refuze plata pe motiv că acceptarea n'a fost primită, ar însemna în contra dispozițiilor articolului 287 cod. com., să-i fie îngăduit să revoace acceptarea după ce a încredințat cambia părții.

Având în vedere că, părâta s'a mai apărut susținând că reclamanta nu are calitate de terțiu, fiindcă girul pe baza căruia posedă cambia nu e un gir translativ de proprietate ci un gir spre încasare, deoarece conține clauza „valoarea în cont“.

Având în vedere că, din examinarea girului se vede într'adevăr că el conține această clauză.

Considerând însă, că, mențiunea „valoarea în cont“ nu poate fi considerată ca echivalentă cu mențiunea „pentru încasare“ pe care atât practica cât și codul de comerț prin art. 280 o recunoaște și care nu transmite proprietatea cambiei.

Că, această mențiune înseamnă că beneficiarul a primit cambia în plină proprietate cu obligația de a trece suma încasată în contul trăgătorului.

Că, chiar dacă această mențiune ar însemna că între trăgător și beneficiar există un contract de cont-curent în soldarea căruia cel dintâiu a primit să încaseze el un efect de comerț, nu se poate susține sprijinit pe art. 370 cod. com., că efectul a rămas tot în proprietatea trăgătorului, pentru că ar fi în contradicție nu în armonie cu textul care spune că odată ce valoarea unui efect e înscrisă în contul-curent se produce automat și transmiterea proprietății asupra primitorului.

Că, e greșit să se creadă că această soluție e dezisă de ultima parte a art. 370 cod. com., după

care înscrierea în cont-curent a unui efect de comerț sau a unui titlu de credit e presupusă făcută sub rezerva încasării — fiindcă acest aliniat reglementează raportul dintre debitor și creditor în sensul că dacă efectul nu e încasat — deși valoarea lui e trecută în cont să se poată reveni asupra operației — n'are însă nici o aplicare în raportul dintre beneficiar și tras care devine debitorul creditorului în contul-curent și prin plată poate face ca dispoziția de mai sus să nu mai producă nici un efect nici între trăgător și beneficiar.

Că, în orice caz deoarece obiecțiunile ridicate au fost respinse ca nefondate nu ca inadmisibile, în discuția dintre el și beneficiar care a primit să le discute, e de prisos să se analizeze mai departe temeinicia acestei excepțiuni.

Pentru aceste motive, și întrucât în fond nu s'au pus alte concluzii lăsându-se la aprecierea Tribunalului temeinicia pretențiunii, urmează a se admite acțiunea ca fondată.

Pentru aceste motive, redactate de D-l Jude-Președinte George Solomonescu, admite acțiunea.

Semnați: *Eugen Enescu, Gheorghe Solomonescu.*

BIBLIOGRAFIE

„Curs de Drept Constituțional“ de *G. Alexianu*, profesor de Drept public la Universitatea din Cernăuți cu o prefață de D-l Paul Negulescu, profesor de Drept public la Universitatea din București, membru al Institutului Internațional de Drept public.

D-l Profesor Alexianu a dat la lumină într'un frumos volum de 489 pagini cursul său de Drept constituțional pe care de trei ani îl profesează la Universitatea din Cernăuți,

În prefața cu care însoțește acest volum, d-l Paul Negulescu constată că „lucrarea este foarte bine concepută, împărțită în mod metodic, materia este tratată cu multă claritate și precisiune. Deși profesor nou, D-l Alexianu dovedește, în lucrarea sa, calități remarcabile de metodă“.

„Din citirea lucrării se desprinde impresiunea, mai bine zis convingerea, a unei puternice erudițiuni, a unei inspirațiuni democratice și generoase“.

* * *

„Istoria Dreptului Penal român, — studiu comparat: istorie, filosofie, drept, care a apărut recent, de d-l Petre Ionescu-Muscel, doctor în drept dela Univ. din Roma, se poate comanda în scris la Editura: „Revista Positivă Penală“ str. Ardeleni No. 21, București III. (Prețul 220 lei, 210 pag. speșele de expediție privind editura).

Acest studiu privește justiția penală românească, dela primele ei înjghebări și până astăzi, apoi operele penaliștilor noștri: Vasilache Petroni, B. Boerescu, C. Costa-Foru, G. Eraclide, Crețescu, I. Tanoviceanu, apoi prăvelele lui Matei Basarab și Vasile Lupu, Ipsilanti, Caragea, Stirbey, etc.